SKRATTET OCH SKÄRPAN

23.10.21
–
20.03.22

Lilian Lindblad Domec

SKRATTET OCH SKÄRPAN

Lilian Lindblad Domec

Konstnären Lilian Lindblad Domec (1922–2017) har likt många av hennes kvinnliga generationskamrater passerat utanför radarn. Med både sitt liv och sina verk har hon dock mycket att förmedla om konstens villkor och mening. Snarare än att sträva efter att skapa sig själv som konstnär drevs hon under hela sitt långa liv av nyfikenhet, gränslöshet och lust. Hon var skarp och rolig, hade ett starkt samhällsengagemang, anpassade sig sällan och gjorde skapandet till sitt liv.

Hon studerade vid Kungliga konsthögskolan under åren 1943–1949 och försörjde sig därefter genom att teckna och illustrera för pressen i bl a Aftonbladet och Femina. Hon fick senare flera uppdrag för Utbildningsradion och tecknade och animerade inslag i ett antal produktioner. Annars var hon alla genrer otrogen och omprövade ständigt sina många uttrycksmedel.

Från mitten av 1960-talet blev hon en del av svensk experimentfilm och gjorde en rad kortfilmer. Först genom det egna produktionsbolaget Victoriafilm och senare genom den legendariska Filmverkstan som startades 1973 med avsikt att erbjuda nya förmågor, som saknade egna resurser, möjlighet att filma. Under 27 år utgjorde Filmverkstan en arbetsplats för Lilian där hon träffade kollegor med vilka hon kunde upprätta en professionell gemenskap. Hon lockades av ett medium som bekymrade sig mindre om tekniken och klarade sig bra utan professionella skådespelare och som stod öppet för nya sätt att gripa sig an verkligheten.

Lilian utvecklade tidigt sitt sinne för teater och storartade äventyr och hon var en fantastisk berättare av sagor och drömmar, ur det egna livet eller ur den skattkammare som historien gett oss. Hon ville också skapa berättelser om hur livet borde vara. Stadens aggressivitet mot barn upprörde henne. Inom henne växte berättelsen om barnen som de sanna aktivisterna.

Lilian delade länge sin vardag mellan Frankrike och Sverige. I makens hus i Marnay fanns den stora familjegruppen, plats för upptåg och firande av musik och vänskap, utrymme för amatörteater med Lilians dekor och rekvisita. Tecknade figurer blandas med dockor och levande skådespelare, eviga myter och nutida samhällskritik samspelar.

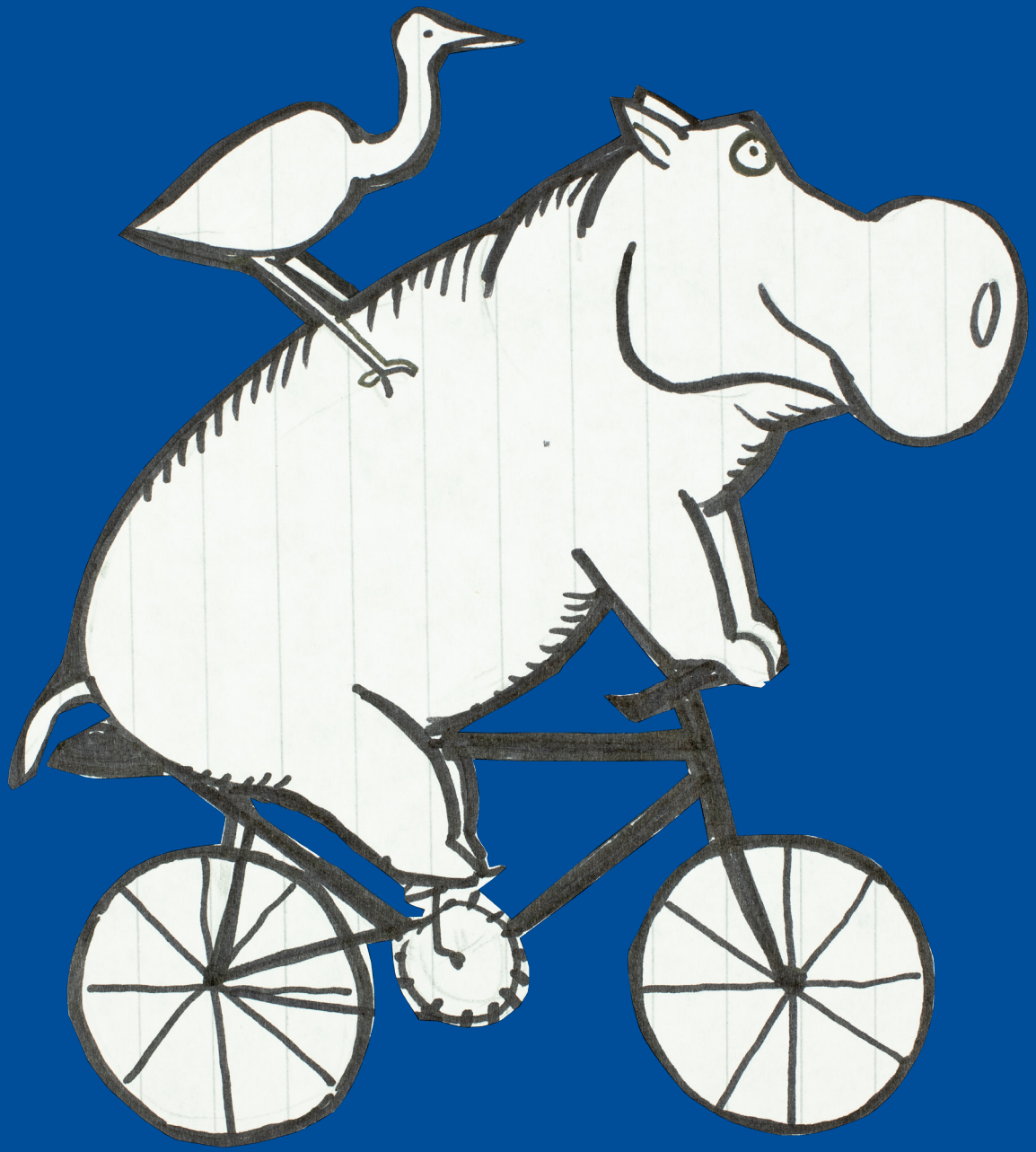

Sitt alldeles egna revir hade Lilian i en lägenhet i Vanadislunden på ett rum och kök där hon kom att bo i över 60 år. Lilian drog människor till sig. Bland människor värmdes hennes energi. Världen strömmade på olika vis in mellan hennes fyra väggar. Hon var en flitig brevskrivare. Följde tiden i radio och tidskrifter, tidningar, utställningar, möten och föredrag. Med det följde ett stort engagemang för de utsatta, förföljda och förtryckta. Organisationen *Kvinna till Kvinna* kom till utifrån hennes initiativ.

Mot slutet av livet kommer Lilian inte längre ur sin etta i Vanadislunden, belägen två trappor upp utan hiss. Hemtjänsten träder in och tillsammans med sin assistent Thomas tar ett nytt konst- och livsverk form – Bolaget, där Lilians ställföreträdare Flodhästen, med sitt stora gap får ta sig ton och bli till vykort som sprids till vännerna genom Postverket. Thomas engagemang i Lilian oroar Hemtjänsten, i missriktad omsorg om Lilian får han sluta. Detta leder till en utställning som problematiserar hemtjänstens regelverk och samhällets omsorg med Lilian och Thomas samarbete som illustration. Efter kontakt med ledningen för Hemtjänsten får Thomas komma tillbaka till Lilian.

Till sist gör kroppens tillkortakommande sig än mer påminda. Men hon släpper inte pennan utan fortsätter att teckna det hon ser och upplever. Humorn och blicken för det absurda håller henne vid liv. Under de sista dagarna på sjukhus och vårdboende tecknar hon amputationen av sina ben på Landstingets kuvert. Allt fler änglar fladdrar omkring på hennes papper. Kort därefter går hon bort, 2017, 95 år gammal.

Utställningen om Lilian Lindblad Domec har kommit till genom Lilians många vänner och familj som varit delaktiga i både hennes liv och verk och uppmärksammat oss på hennes rika och outforskade konstnärskap. Med stor generositet har de delat med sig av verk, berättelser och material som hjälpt till att forma utställningen. Vi vill särskilt nämna Lilians vänner Gunilla Lundahl och Karin van Djik samt hennes släktingar Anna Lindblad, Ebba Ullman och Nicole Domec.

Curatorer: Bettina Pehrsson och Camilla Ed

LAUGHTER AND SHARPNESS
Lilian Lindblad Domec

Like many of her female contemporaries, the artist Lilian Lindblad Domec (1922–2017) has largely slipped under the radar. But through both her life and her work she has important things to convey about the meaning and predicaments of art. Rather than trying to create her persona as an artist, her long life was characterised by curiosity, boundlessness and pleasure. She was sharp and funny, had a strong commitment to society, she rarely conformed, and she made creativity her life.

She studied at the Royal Swedish Academy of Fine Arts between 1943 and 1949 and made a living by drawing press illustrations, among others for the Swedish daily Aftonbladet, and the magazine Femina. She had several assignments for the Swedish Educational Broadcasting Company where she drew and animated clips in a number of productions. Otherwise, she remained unfaithful to all genres and continuously reassessed her many ways of expression.

From the mid 1960s onwards, she became a part of Swedish experimental film and made several short films, first through her own production company Victoriafilm and later through the legendary Filmverkstan (the Film Workshop) which started in 1973 with the intention of allowing new talent, who lacked the resources, an opportunity to film. For 27 years, Filmverkstan became Lilian's place of work, where she met colleagues with whom she could establish a professional community. She was attracted by a medium that was less concerned about technique, that managed just fine without professional actors and remained open to new ways of exploring reality.

Lilian's sense of adventure and penchant for the theatre developed early. She was a fantastic teller of tales and dreams, from her own life or from the treasure trove that history has left us. She also wanted to create stories about how life ought to be. The city's aggressiveness towards children angered her. Inside her, stories about children as the true activists, grew stronger.

For many years, Lilian split her life between France and Sweden. In her husband's house in Marnay she had the large family, space for antics and celebrations of music and friendship, a place for amateur theatre using Lilian's décor and props. Drawn figures mixed with puppets and live actors, eternal myths and contemporary social commentary in continuous interplay.

Her very own territory was in a studio flat in Vanadislunden in Stockholm where she lived for over 60 years. Lilian drew people to her. Among them her energy rose. In different ways, the world came to her, joined her within her four walls. She was a keen letter writer. She followed the times through radio and magazines, newspapers, exhibitions, meetings and lectures. With it came a passionate support for the vulnerable, the persecuted and the oppressed. The organisation *Kvinna till Kvinna* (Woman to Woman) was started on her initiative.

Towards the end of her life, Lilian can no longer leave her little flat in Vanadislunden, situated on the second floor without an elevator. Homecare enters her life and together with her care worker Thomas a new work of life and art begins to take shape: Bolaget (the Company). Here the Hippo enters as Lilian's spokesperson, with its huge mouth it takes a stance, delivered on postcards by Bolaget to the extended circle of friends. Thomas' deepened involvement with Lilian is a cause of concern for the homecare company. In a misguided effort to safeguard Lilian's welfare, Thomas is forced to quit. This leads to an exhibition problematising the regulations of homecare and societal care, with Lilian's and Thomas' collaboration as example. After her relatives contact the company, Thomas is allowed to return to Lilian.

Eventually, the body's limitations become increasingly obvious. But Lilian doesn't let go of her pen, she continues to draw everything she sees and experiences. Her humour and eye for the absurd keeps her alive. In the last days of her life, in hospital and later a care home, she draws the amputation of her legs on a county council envelope. More and more angels flutter around on her paper. Shortly thereafter she passes away, in 2017, 95 years old.

The exhibition about Lilian Lindblad Domec has been made possible through the work of Lilian's many friends and family who have participated in both her work and her life and who brought her rich and largely undiscovered work to our attention. With great generosity they have shared work, stories and material that have helped the exhibition take shape. We would particularly like to mention Lilian's friends Gunilla Lundahl and Karin van Dijk as well as her family members Anna Lindblad, Ebba Ullman and Nicole Domec.

Curators: Bettina Pehrsson and Camilla Ed

GUNILLA LUNDAHL
Biografi

Gunilla Lundahl har parallellt med utställningsarbetet färdigställt en omfångsrik monografi över Lilian som har formgivits av Johannes Molin och ges ut av Konstfrämjandet. I boken, *Skrattet och skärpan*, öppnas dörren till ett konstnärskap som obekymrat rört sig mellan film och teater, måleri och teckning, grafik och keramik, broderi och illustration. Som konstnär har Lilian Lindblad Domec iakttagit samtiden med kärleksfull ironi och bjuder in till skratt inför vardagens surrealism. Med sitt sätt att leva konst befäster hon konstens kraft. Blicken skärpt, handen villig.

Gunilla Lundahl är kulturjournalist och författare. Mestadels verksam som frilans inom form, konst och arkitektur, har hon publicerat drygt hundra böcker, antologier, kataloger och rapporter – som ensam författare, men också som redaktör eller medförfattare. Hon har varit ansvarig för ett antal utställningar om konst, arkitektur och design och även forskat kring kollektivt boende och hemslöjd.

Biography

In parallel to the exhibition, Gunilla Lundahl has completed an extensive monograph on Lilian with graphic design by Johannes Molin, published by Konstfrämjandet. The resulting book, which shares the name of the exhibition, reveals an artist who through her work has moved between film and theatre, painting and drawing, graphic design and ceramics, embroidery and illustration. As an artist, Lilian Lindblad Domec observed her environment with loving irony, inviting laughter when faced with the surrealism of the mundane. By living her art, she consolidated its strength. Her eye sharp, her hand willing.

Gunilla Lundahl is a cultural journalist and writer. She mainly works as a freelancer within the fields of design, art and architecture, where she has published some hundred books, anthologies, catalogues and reports, as sole author but also as editor or co-author. She has been responsible for a number of exhibitions about art, architecture and design and also done research around collective living and handicraft.

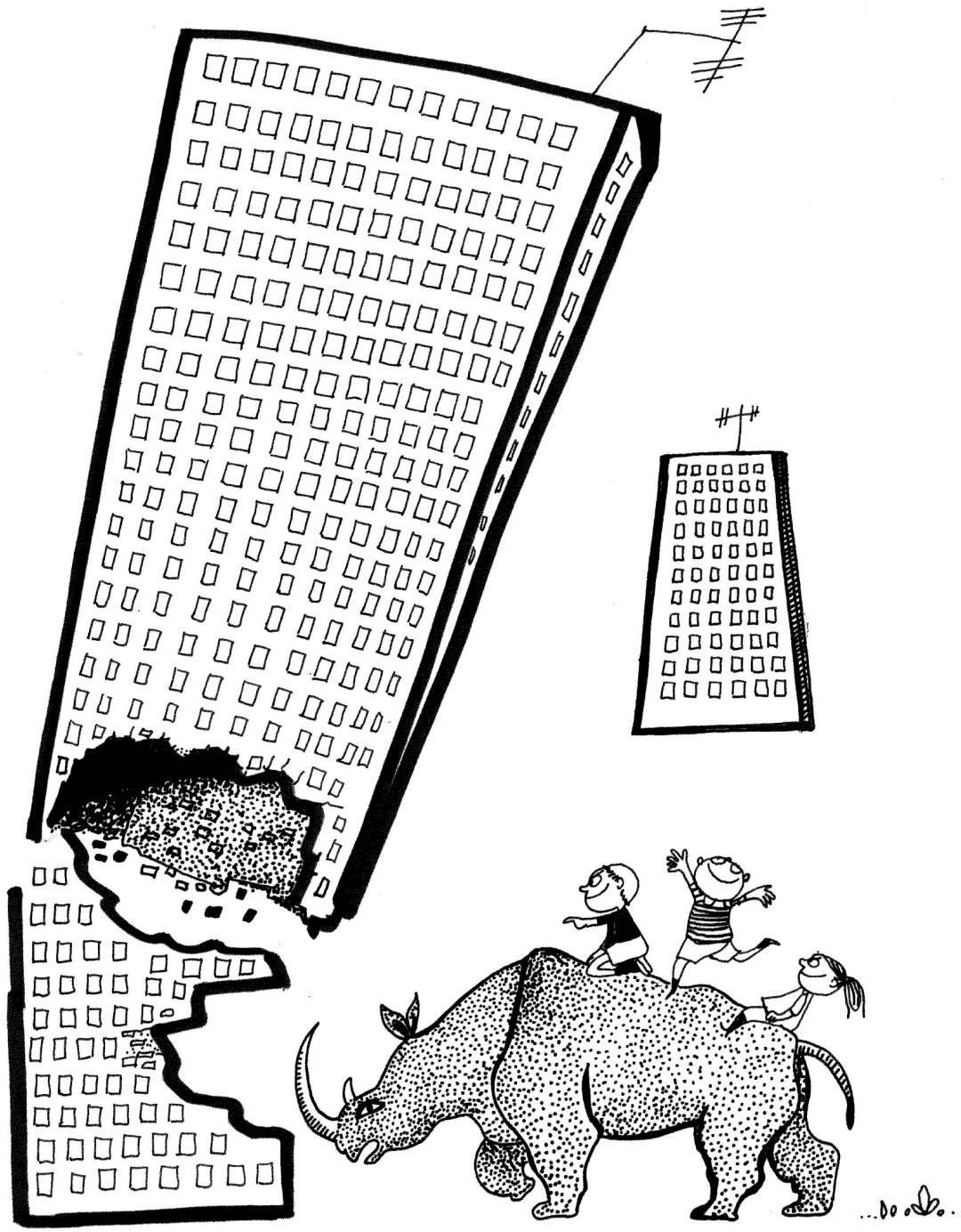

EN TILLSTÄLLNING I UTSTÄLLNINGEN

Anna Hammarstedt

Anna Hammarstedt från Ölands Dramatiska Teater levandegör Lilians värld av animationer, teckningar, måleri och scenkonst. Anna kommer att vid fem tillfällen under utställningsperioden röra sig i rummet och tillsammans med besökare lyfta fram leken och lusten som var så signifikativ för Lilians skapande.

Anna Hammarstedt arbetar som skådespelare, dockspelare och dramatiker. Hon är en av grundarna till Ölands Dramatiska Teater och har även arbetat på Stockholms Stadsteater, dockteatern Tittut och Byteatern. Hon har bl a skrivit pjäserna *Jag är – en historisk roadtrip om kvinnor som förändrar världen* och *A.R.G - en rolig pjäs om ilska*. Som skådespelare har hon medverkat i ett femtontal pjäser bl a *Sandvargen*, *Romeo och Julia*, *Nu är du en höna - en pjäs om frihet*, och *Popcorn och Rufs - allt om kärlek*.

Tillställningar ges kl 12-16 följande datum: 23 oktober, 14 november, 16 januari, 13 februari och den 20 mars.

An event in the exhibition

Anna Hammarstedt from Ölands Dramatiska Teater (Öland's Dramatical Theatre) brings Lilian's world of animation, drawing, painting and scenery to life. On five occasions during the exhibition period, Anna will be moving around the room and together with the public bring out the play and pleasure which was so significant to Lilian's creativity.

Anna Hammarstedt works as an actor, puppeteer and playwright. She is one of the founders of Ölands Dramatiska Teater and has also worked at Stockholms Stadsteater (Stockholm City Theatre), and at the puppet theatres Tittut and Byteatern.

The events with Anna will take place at 12noon to 4pm on 23rd October, 14th November, 16th January, 13th February and 20th March.

Kk

FÖLJ OSS PÅ SOCIALA MEDIER

@kalmarkonstmuseum

BLI MEDLEM

i Kalmar konstförening och få fri entré till utställningar och 20 % rabatt på böcker i museets butik!

KONTAKTA OSS

0480-42 62 82
info@kalmarkonstmuseum.se

www.kalmarkonstmuseum.se